MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tal-15 ta' Gunju, 2007

Rikors Generali Numru. 53/2007

Fl-ismijiet:
Direttur Tad-Dipartiment Ghal Standards fil-Harsien Socjali
- vs -
X

Il-Qorti,

Rat ir-rikors li permezz taghha r-rikorrent talab lil Qorti biex tordna r-ritorn tal-minuri gewwa l-Istati Uniti u taghti dawk id-direttivi fl-interess tal-minuri, biex huwa jigi salvagwardjat milli jerga' jittiehed b'mod illecitu minn go Malta ghal xi pajjiz iehor.

Rat ir-risposta tal-intimat.

Rat il-verbali tas-seduti;

Rat iz-zewg noti ta' sottomissjonijiet ta' l-1 ta' Gunju 2007 u tal-11 ta' Gunju 2007 rispettivament;

Semghet ix-xhieda kompriz il-minuri imsemmi;

Rat il-verbal tas-seduta tal-15 ta’ Gunju 2007 li permezz tieghu il-kawza thalliet ghas-sentenza ;

Ikkunsidrat;

Illi l-fatti li taw lok ghal kawza kienu dawn. L-intimat huwa mizzewweg lil Z X u kellhom tlett itfal, wiehed minnhom A li ghandu 14-il sena u dwaru hija din il-vertenza. Minn ftit taz-zmien l’ hawn ir-relazzjonijiet bejniethom ma tantx kienu tajbin u f’ Lulju 2006 l-intimat gie jghix Malta mill-Istati Uniti fejn dejjem ghexu l-konjugi X u uliedhom, u mieghu gab zewgt itfal fosthom A. Ma jidhirx li dak iz-zmien Z X opponiet ghal dan ghalkemm fl-affidavit taghha qalet li hija kienet imbezza minn zewgha. Minn dak iz-zmien pero zaret Malta u kellha access ampju ghall minuri. Jidher li pero’ maz-zmien ir-relazzjoni bejn il-mizzewgin marret ghall aghar u anke sfumat il-possibilta’ li huma jiddivorzjaw bonarjament. Billi ghalhekk it-tfal bhal ma jigri s-soltu gew fic-centru ta’ dan l-inkwiet, Z X talbet lir-rikorrenti biex jibda l-proceduri skond il-Kap. 410 u awtorizzatu jibda l-istess proceduri.

Allura ir-rikorrent wara illi illokalizza lill-minuri u lill-initmata beda appuntu l-proceduri in kwistjoni taht l-Att numru XXIII tal-1999.

Skond l-artiklu 3 ta’ l-ewwel skeda ta’ dan l-Att ir-rimozzjoni jew ritenzjoni ta’ minuri titqies bhala illecita meta *dan ikun bi ksur tad-drittijiet ta’ kustodja vestit f’ persuna .. taht ligi tal-istat fejn il-minuri kienu soltu joqghodu minnufih qabel ir-rimozzjoni* jew *fil-waqt tar-rimozzjoni jew tar-ritenzjoni dawk id-drittijiet kiwnu attwalment esercitati jew konguntivament jew singolarment jewk kienujkunu hekk esercitati kieku ma kienx ghar-rimozzjoni jew ritenzjoni.* L-artiklu 4 jghid illi l-konvenzjoni tapplika ukoll *ghal kull minuri li kienu soltu joqghodu fi stat kontraenti minnufih qabel ikunu inkisru id-drittijiet ta’ kustodja jew access.* F’ dan il-kaz ma hemmx ghalhekk dubbju li l-Att japplika billi qabel ma l-minuri

ingieb u inzamm Malta id-drittijiet ta’ kustodja kienu f’ idejn il-partijiet mizzewga konguntimvament kif ipprova r-rikorrenti permezz tad-dokumenti esebiti u senjatament dwar il-ligi applikabbli fl-istat ta’ Florida fejn kienu jghixu l-konjugi X.

Il-Qorti thoss li dan huwa kaz ta’ ritenzjoni illecita u mhux ta’ rimozzjoni ghaliex fil-mument li l-minuri ingieb Malta l-omm kienet konsenzjenti, nonostante dak li allegat fl-affidavit taghha ghaliex ma thossx li dak li allegat huwa verosimili – certament kellha l-mezzi necessarji biex ma thallix lill-zewgha igib it-tifel Malta kontra l-volonta’ taghha.

Fil-fehma tal-Qorti l-unika difiza ta’ sustanza li seta’ jqajjem l-intimat hija l-fatt li l-minuri meta mistoqsi mill-Qorti in camera, stqarr li huwa kuntent Malta u jidher li sejjer anke tajjeb hafna l-iskola. L-istess Att imsemmi fl-artiklu 13 tal-Ewwel Skeda jipprovdi illi;

Minkejja d-disposizzjonijiet ta’ l-artikoli ta’ qabel, l-awtorita gudizzjarja .. mhijiex marbuta li tordna r-ritorn tal-minuri jekk ...
(b) ikun hemm riskju kbir li r-ritorn tal-minuri se jesponih ghal dannu fiziku jew psikologiku jew inkella jqieghed lill-minuri f’ sitwazzjoni intollerabbli.

L-awtorita’ gudizzarja .. tista ukoll tirrifjuta li tordna r-ritorn tal-minuri jekk issib li l-minuri joggezzjona ghar-ritorn tieghu u u jkun lahaq eta u livell ta’ maturita’ li jkun tajjeb li wiehed jaghti kaz tal-fehmiet tieghu.

Il-Qorti kif jirrizulta mill-process semghet *in camera* lill minuri illi illum ormai ghandhu erbatax il-sena fis-seduta tat-18 ta’ Mejju 2007 u dan kif gia inghad qal li hu kuntent Malta. Ghalkemm pero’ jidher li ghandu element sostanzjali ta’ maturita’ f’ dan il-kaz jidhlu elementi ohrajn importanti anke fuq l-iskorta ta’ decizjonijiet moghtija minn Qrati barranin fuq din il-konvenzjoni.

L-intimat meta gie kontro ezaminat, qal li fi hsiebu jiehu t-tfal fir-Republika Dominikana fil-futur ghaliex jixtieq li jghix fil-Karibbew. Ghalhekk hija cara l-intenzjoni tieghu li jerga

jiehu t-tfal fejn jidhirlu hu, minghajr ma jqis x’ tixtieq l-omm. Il-Qorti ma hijiex se tidhol fil-kwistjoni ta’ min hu l-ahjar mill-genituri biex irabbi lill-minuri ghaliex din mhijiex il-kwistjoni. Dik il-kwistjoni tista tigi deciza biss mill-Qorti kompetenti u f’ dan il-kaz hija l-Qorti tal-istat ta’ Florida fejn kienu jghixu ghal hafna snin il-konjugi X (qabel ma l-initmat iddecieda li jigi Malta inqas minn sena ilu) u fejn ghadha tghix l-omm. Jekk l-intimat jibqa jinghata l-opportunita’ biex jitlaq bit-tifel minn post ghall iehor, il-proceduri li suppost jittiehdu idumu ma jibdew u jigu intralcjati. L-iskop tal-konvenzjoni in eAi huwa appuntu biex jigi evitat dan u cioe’ li hadd mill-genituri ma jiehu il-ligi f’ idejh u jahrab mill-iskrutinju tal-Qorti kompetenti.

Hija rilevanti hafna l-osservazzjoni tal-Qorti ingliza imsemmija fin-nota tar-rikorrenti fil-kaz deciz mill-Imhallef Johnson, li qal li *The general principle is that in the ordinary way any decision relating to the custody of the children is best decided in the jurisdiction in which they have normally resided. The general principle is an application of he wider and basic principle that the child’ s welfare is the first and paramount consideration.*

Huwa evidenti ukoll – u dan hu importanti hafna li jigi sottolineat, illi l-ligi dejjem issemmi **l-ahjar interess tal-minuri** u dan mhux necessarjament **dak li jrid il-minuri.** Kieku kien hekk ma hemmx bzonn ta’ Qrati biex jiddeciedu l-futur tat-tfal sija f’ kazi simili u sija f’ kazi domestici fejn jigu decizi l-kustodja u access fir-rigward tal-minuri ghaliex kull ma wiehed ghandhu jaghmel huwa li jistaqsi lill-minuri!

Il-Qorti ghalhekk fil-waqt li thoss illi ma hemmx dubbju li l-intimat qieghed jiehu kura tajba tal-minuri, il-kustodja u kura tieghu ghandha tigi determinata mill-Qorti ta’ Florida fejn il-minuri ghex sa’ Lulju 2006.

Ghal dawn il-mottivi il-Qorti tilqa it-talba tar-rikorrenti u tordna r-ritorn tal-minuri A X lejn l-Istati Uniti; l-ispejjes tal-proceduri ikunu bla taxxa.

Illum, 15 ta’ Gunju 2007.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------